

Genel Muhasebe

Ankara Üniversitesi
Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu
Eczane Hizmetleri Programı

Finansal Tablolar

Muhasebe, işletme faaliyetlerinin sonuçlarının ölçülmesi ve işletme ile ilgili tarafların anlayabileceği şekilde özetlenmesine ilişkin bir sistemdir. Finansal tablolar, işletmenin muhasebe sistemi içerisinde kaydedilen ve sınıflandırılan bilgilerin belirli zaman aralıklarıyla bu bilgilere ihtiyaç duyan ve bu bilgileri kullanacak olanlara iletilmesini sağlayan araçlardır.

Bilançonun Tanımı

Bilanço: Bir işletmenin belli bir andaki varlıklarını, borçlarını ve özkaynaklarını (finansal durumunu) ayrıntılı ve sistematik biçimde gösteren tablodur

Bilanço: Bir işletmenin belli bir andaki parasal kesitine veya o andaki enstantane fotoğrafına benzetilebilir

Bilanço ve Muhasebe Temel Denklemi İlişkisi

Bilanço, muhasebe temel denkleminde yer alan varlıkları ve kaynakları ayrıntılı ve düzenli bir biçimde listeler. Bu nedenle muhasebe temel denklemindeki eşitlik, bilançoda da doğal olarak bulunur.

Bilanço temel denklemi:

Aktifler = Pasifler

Bilançonun Temel Nitelikleri

- Ulusal para biriminin, bilançoda yer alan ekonomik değerler ile kaynakların ifade edilmesinde esas alınması
- Bilançonun, muhasebe temel kavramları ile genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine uygun olarak düzenlenmesi
- Bilançonun, geçmiş dönem faaliyetlerine ilişkin bir belge olduğunun kabul edilmesi
- Aktif değerlerin gösterilmesinde: Maliyet değeri esası
- Borçların gösterilmesinde: Tahakkuk esası

Biçimsel Açıdan Bilançolar

Bilançonun başlık kısmında biçimsel olarak bulunması gereken bilgiler vardır.

- Bilançonun ait olduğu işletmenin adı veya unvanı
- “Bilanço” kelimesi
- Bilançodaki verilerin tarihi
- Bilançonun düzenlenmesine esas para birimi

Biçimsel Açıdan Bilançolar

- Hesap Tipi Bilançolar
- Rapor Tipi Bilançolar

Türkiye'de Tekdüzen Muhasebe Sistemi'nin öngördüğü bilanço tipi, hesap tipidir. Bu nedenle izleyen slaytlarda hesap tipi bilançolar açıklanacaktır.

Hesap Tipi Bilançolar

Hesap tipi bilançolar (T) sembolü ile gösterilmektedir.

T sembolünün

Sol tarafı: Aktifler

Sağ tarafı: Borçlar ve Özkaynaklar

Aktifler

Bilançonun aktif tarafı, dönemsellik kavramıyla bağlantılı olarak ikiye ayrılır:

- Dönen Varlıklar: Bir yıl veya normal faaliyet dönemi içinde kullanılacak, tüketilecek veya paraya dönüşecek değerler
- Duran Varlıklar: Bir yıl veya normal faaliyet döneminden daha uzun sürede kullanılacak, tüketilecek veya paraya dönüşecek değerler

Aktifler

Varlığın likit olması: Varlığın değerlerinden en az kayıpla ve en kısa sürede paraya dönüşebilmesi

Tekdüzen Muhasebe Sisteminde işletmeler aktif kalemleri bilançoda en çok likitten en az likite doğru bir sıra ile gösterirler.

Pasifler

Bilançonun pasif tarafı, Yabancı Kaynaklar ve Özkaynaklar olmak üzere ikiye ayrılır. Yabancı Kaynaklar da dönemsellik kavramıyla bağlantılı olarak ikiye ayrılır. Böylece bilançonun pasif tarafı toplam üç kısımdan oluşur.

Pasifler

Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar: Bir yıl veya işletmenin normal faaliyet dönemi içinde vadesi gelecek borç ve yükümlülüklerdir.

Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar: Bir yıl veya işletmenin normal faaliyet döneminden daha uzun vadeye sahip borç ve yükümlülüklerdir.

Özkaynaklar: İşletme sahiplerinin işletmeye getirdikleri sermaye ile kâr paylarını işletmede bırakarak yaptıkları yatırımlardır.

Pasifler

Tekdüzen Muhasebe Sisteminde Bilançoda pasif hesaplar en kısa vadeli kaynaktan en uzun vadeli kaynak esasına göre yer alır. Özkaynakların vadesi “İşletmenin Sürekliliği” temel kavramına göre sınırsız kabul edildiğinden, özkaynaklar bilançonun pasif tarafında en altta yer alır.

Net İşletme Sermayesi

Net İşletme Sermayesi, bir işletmenin dönen varlıkları ile kısa vadeli yabancı kaynakları arasındaki farktır. Olağan koşullarda bu farkın pozitif olması beklenir. Net işletme sermayesi, işletmenin kısa vadeli borçlarını ödeyebilme yeterliliğinin analizinde sıklıkla kullanılır.

Hesap Tipi Bilanço

ABC TİCARET İŞLETMESİ
BİLANÇOSU
31.12.2019
(Bin TL)

AKTİFLER	PASİFLER
Dönen Varlıklar	Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar
	Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar
Duran Varlıklar	Özkaynaklar
AKTİF TOPLAMI	PASİF TOPLAMI

Net İşletme Sermayesi

Tekdüzen Muhasebe Sisteminde Bilançonun Özellikleri

Maliye Bakanlığının 26 Aralık 1992'de yayınladığı 1 Nolu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'ne göre bilançolar:

- Net değer ve likidite esaslarına göre düzenlenir.
- Bilanço hesapları arasında mahsup yapılamaz.
- "Diğer" grubunda yer alan bir hesap tutarı, ait olduğu grubunun % 20'sini aşıyorsa, bu hesap ayrı bir başlık altında bilançoda gösterilir.
- Bilançolar bir önceki dönemle mukayeseli hazırlanır.
- Bilanço, otuz adet dipnotla desteklenir ve tamamlanır.